

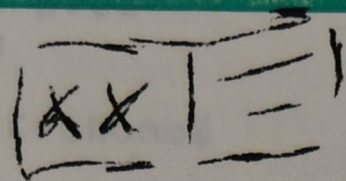

VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ č. 6

VYSOKÉ N. JIZ.

PROGRAM:

ČTVRTEK - 12.10.1989

- 9.00 - seminář o představení v malém sále Krakonoše
- 13.00 - schůze přípravného výboru v kanceláři Krakonoše
- 13.30 - rozloučení s DS Tatobity v malém sále Krakonoše
- 14.30 - Větrovanka před Krakonošem
- 14.30 - vítání DS Rybniště na MěNV
- 15.00 - vítání DS Rybniště před Krakonošem
- 16.00 - Skála, Fux, Pantůček
a DRAK JE DRAK
- 19.30 - /DS Brněnec/
- 22.30 - setkání DS Brněnec s patrony v požární zbrojnici

ZÍTRA:

PÁTEK - 13.10.1989

- 9.00 - seminář o představení v malém sále Krakonoše

/pokračování na str. 2/

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA VESNICKÝCH A ZEMĚDĚLSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

Severomoravský kraj nepořádá samostatnou přehlídku vesnických a zemědělských souborů. Jejich inscenace jsou organickou součástí jiných dvou krajských přehlídek, a to malých divadelních forem a divadel interpretačních. Důvodem je, že stěží lze hovořit o nějakých specifických rysech inscenací venkovských souborů, snad jen že více než měst-

*Ze severní
Moravy*

ské soubory tíhnou k tradičnímu interpretačnímu divadlu. Kvalita těchto inscenací ve většině případů nepřevyšuje průměr, mnohdy tyto venkovské soubory neuspějí ani na okresních přehlídkách a logicky se pak neobjevují ani na krajských. Při průkumu s okresními metodiky jsme zjistili pouze dvě inscenace, které by snesly úroveň krajské přehlídky - i z tohoto důvodu prozatím samostatnou přehlídku pro venkovské soubory nepořádáme. V našem krajském soutěžním řádu jsme pak zakotvili možnost účasti na přehlídkách bez ohledu na zřizovatele s tím, že pokud by v některém roce vyvstala potřeba uspořádání samostatné přehlídky venkovských souborů, tuto možnost ihned budeme realizovat...

Krajská přehlídka v tomto roce proběhla v Českém Těšíně a z venkovských souborů nebyl okresy delegován
/pokračování na str. 2/

/pokračování ze str.1./

13.00 - schůze přípravného
výboru v kanceláři
Krakonoše

13.30 - Kurs praktické režie
v požární zbrojnici

13.30 - rozloučení s DS
Brněnec v malém sále
Krakonoše

14.30 - Větrovanka před
Krakonošem

14.30 - vítání DS Krakonoš
na MěNV

15.00 - vítání DS Krakonoš
před Krakonošem

16.00 - videoprojekce -
Strojmetal

16.00 - KOMEDYJE O DVOUCH
a KUPCÍCH A ŽIDOV

19.30 - ŠILOKOJ
/DS Rybniště/

22.30 - setkání DS Rybniště
s patrony v požární
zbrojnici

24.00 - rozloučení s DS
Rybniště

Včera dopoledne

byl opět program rozdělen do dvou
částí.

V první se diskutovalo o předsta-
vení Svatba pro celou Evropu. Přit-
om se opět potvrdilo, že pocti-
vá ochotnická práce a vlastní
tvůrčí přístup souboru ke zvole-
né předloze přináší inspiraci a
otevívá cestu dalším úvahám o mož-
nostech naplnění vytčeného zámě-
ru. Tím se rovněž potvrdila smyslu-
plnost těchto diskusí. Pokud je
totiž soubor i jeho režisér takto,
vstřícný, ochotný naslouchat a
společně o své práci s fundovanými
odborníky uvažovat, může to
být přínosem k postupnému posunu
kvality v příštích inscenacích.
A o to především jde.

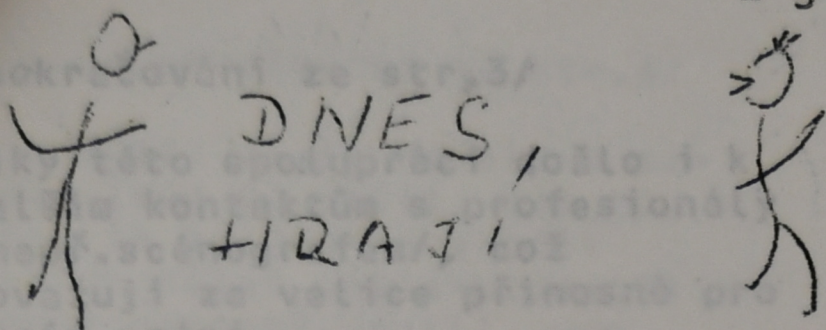
V druhé části dopoledne se pokračo-
valo v semináři Lučka Richtra,
k čemuž se vrátíme v příštím
čísle.

/pokračování ze str.1/

ani jeden soubor. Při analýze sta-
vu pak bylo konstatováno, že i tra-
diční účastníci přehlídky z venko-
va /Karolinka, Brodek u Přerova a
podobně/ v loňském roce nedokázali
buď realizovat novou inscenaci, či
její úroveň neodpovídala měřítkům
krajské - natož pak národní pře-
hlídky. Základní problém u těchto
/ale i městských souborů/ je v zá-
sadním dramaturgicko-režijním vý-
kladu. Většina souborů si ani ne-
klade otázku proč a o čem inscena-
ci chtějí hrát, spíše přežívá ono
tradiční "ono se to líbí", případ-
ně "museli jsme to vybrat, protože
hra má přesně tolik mužských a žen-
ských rolí, jako potřebujeme"....
Naprosto abscentuje otázka výpovědi,
z čehož pak plyne i určení žánru
inscenace, využití a formulování
divadelního prostoru, vztahy postav
a herců k postavám a podobně.

Není to problém nový - dlouho-
době se sbažíme s metodiky, lektory
a členy poradních sborů pracovat
právě v této oblasti, zatím jen
s občasnými výsledky. Jeden rok se
soubor "trefí" do textu, spíše ale
náhodou, další rok pak opět pracuje
způsobem výše popsaným. Uvědomujeme
si nutnost dlouhodobé a koncepční
práce, školení, seminářů. Proto se
budeme v dalších letech snažit o
přeměnu již okresních přehlídek
v otevřená fóra střetávání různých
divadelních žánrů a postupů tak,
aby při veřejných diskusích jsme
vyjasňovali a osvětlovali celou
problematiku. Pozornost pak klade-
me především na dětské a mládežnic-
ké divadlo, na zavedení praxe dra-
matické výchovy do života souborů-
protože celá budoucnost amatérského
divadelního života vlastně je v dět-
ských souborech. Zvláště pak na ven-
kově, kde divadlo plní kromě zájmové
i mnohdy osvětové poslání... Je
to nejen možnost seberealizace her-
ců a tvůrců inscenace, ale mělo by
to být i její souznění s dneškem,
se současným životem. Nejen a pouze
laciná zábava za každou cenu, ale
seberealizace, sebevýpověď těch,
kteří vystupují. A k tomu musí pře-
devším vědět, co chtějí sdělit!

Saša Rychecký
metodik KKS Ostrava

Divadelní kroužek Eduarda Vojana
při ZK ROH Vigona Brněnec

O souboru a jeho práci jsem si
povídala s vedoucím Antonínem
Říkovským a členkou Hliladou
Pavlasovou.:

V Brněnci se ochotnické divadlo
traduje již přes padesát let.
Novodobá historie se však počítá
od roku 1971. Soubor má kolem 30
členů. Mají trochu potíže s mla-
dými členy. Poněvadž v místě není
žádná střední škola ani dětský
soubor, ti nejmladší vždy přijdou,
pobydou tři, čtyři roky, a pak
soubor samozřejmě opouští.
Zřizovatelem souboru je ZK ROH
Vigona Brněnec, ale členové sou-
boru se rekrutují z mnoha dalších
profesí - učitelé, prodavači a
zaměstnanci dalších závodů.
Mají i různá bydliště, takže
na zkoušky se sjíždějí z celého
okolí, od Svitav až po Letovice.
Jsou mezi nimi i jihomoraváci.

Od roku 1985 mají spolupráci s
profesionálem - hercem Divadla
bratří Mrštíků - Janem Hegerem-
Kučerou. Díky jemu se podstatně
zdvihla laika jejich divadelní
práce. Do té doby to prý bylo jen
"takové to ochotničení" bez dal-
ších tvůrčích ambicí. Jeho spo-
lupráce spočívá především v tom,
že vychází z divadelního citění
členů souboru, nechá každého, aby
projevil vlastní tvořivý názor
a pak teprve vytváří koncepci
práce na připravované inscenaci.
Mimo podílu na vlastní inscenaci
vede soubor i v herecké výchově,
především začínajících členů.
Pro tuto inscenaci takto vychoval
tři nováčky, kteří do té doby
neměli s divadlem vůbec nic
společného. Dojíždí sice neprá-
videlně, ale mezitím soubor zkou-
ší pod vedením svého režiséra.
Spolupráce nespočívá jen v těch-
to dvou věcech/režie a herectví/
Je to vlastně metodický dohled
nad vším co k inscenaci patří -
scéna, hudba, kostýmy atd.

/pokračování na str. 4/

Divadelní soubor Máj OB Tatobity
nastudoval Klicperovu Potopu světa
v úpravě Zdeňka Kozáka a režii
Petra Peška. Zaujal upřímným
projevem a poctivou snahou o vlast-
ní postoj k zvolené předloze.
Začal velmi slibně, avšak inscenač-
ní princip, o němž se domníváme, že
byl v úvodu nastolen, nedokázal
dále důsledně aplikovat. Úvodní scé-
na nám slibuje záměrně inzitivní,
naivní divadlo, které bude shazová-
no i ronickým autokomentářem. Dal-
ší vývoj inscenace však už nepře-
svědčuje, zda tomu tak skutečně je,
protože v těchto intencích
interpretuje svoji postavu pouze
Petr Pešek jako Vošoust. U ostat-
ních představitelů není jasné, zda
naivita v provedení postav je zá-
měrem či pouhou hereckou nezkuše-
ností. Autokomentář chybí.

Základním problémem je, že
nejdou vytvořeny a důsledně poin-
továny situace, takže sledujeme
postavy, které jednají, aniž by
docházelo k vyhocení konfliktů.

Recenze

Celek se pak odehrává stále se
stejným nasazením, v jedné rovině.
Vytrácel se tak najednou i humor,
což se odrazilo /konkrétně při
večerním představení/ na reakci
diváků, a to patrně zase zpětně
ovlivnilo razanci v hraní.
Sympatická je snaha režiséra vést
herce k jednání přes hru s rekvizi-
tou a usnadnit jim tak existenci
na scéně, ale není vždy přesně mo-
tivována.

Uvedené problémy a nedůslednosti
mohou být do značné míry způsobené
skutečností, že režisér hraje a ne-
vidí tudíž inscenaci z dštupu.

Celkově lze konstatovat, že in-
senace tatobitského souboru je sym-
patickým pokusem o uchopení
Klicperovy po svém, a to i přesto,
že zůstala v půli cesty a že nevy-
bočila z dosavadního kvalitativ-
ního průměru letošní přehlídky.

/pokračování ze str. 4/

Včera mi to nedalo a začal jsem se pít, čím to je, že je ten Vobskočák letos nějak potichu. Jestli není nemocný. Není!! Bude překvapení! V pátek ve 22 hodin ve velkém sále Krakonoše. Vstupné v ceně jednoho lízátka k zakoupení při vstupu do sálu.

Když jsem po veškerém pítí a dobrém obědě z kuchyně Mařenky Hejralové vyšel před divadlo, až jsem se lekl: uviděl jsem obludu s černou maskou na čumáku! Teprve po bližším zjištění mi spadl kámen ze srdce: žádný dosud neregistrovaný bubák či duch či horská příšera! Autobus a na něm transparent s bíle namalovaným drakem a nápisem, že Žužličti zdraví Vysoké! To přijel Brněnec se svým drakem, který je drak. Však jsem je taky patřičně přivítal! Ale současně jsem jim musel vynadat. Nováčci jedni nezkušení! Bočkat jsem se jich už nemohl a oni prý ve Studenci tři čtvrti hodiny čekali, aby za mnou nepřijeli moc brzy, když papíry říkaly, že mají přijet do dvou. Teď už konečně vědí, že jsme se na ně ve Vysokém všichni těšili!

Musím se s vámi rozdělit o radost! Potěšili mě, krajaní naši východočasté! Žádná rivalita! Kytku dal Brněnec po odpoledním představení Tatobitům. Libuju si!

Nakonec si musím postěžovat na ty moje unavené redaktorské holky. Při psaní té vedlejší statistiky napsala jedna, Jiří Jirásek, Druhá jí to vyčetla: "Proč píšeš Jiří, když je to Antonín?" Jezmohl jsem se na slovo a napsal to správně.

Dvacetiletá bilance
národní přehlídby

nejhranější autoři

Nikolaj Vasiljevič GOGOL - 7x
Josef Kajetán TYL - 6x
Emil BRAGINSKIJ - Eldar RJAŽANOV - 5x
Václav Kliment KLICPERA - 5x
Jiří HUDAČ - 5x
Alois JIRÁSEK - 4x
Karel ČAPEK - 4x
Jan JÍLEK - 4x

nejhranější tituly

REVIZOR /Gogol/ - 4x
ŽENSKÝ BOJ /Klicpera/ - 3x
ŽENITBA /Gogol/ - 3x
VOJNARKA /Jirásek/ - 3x
NAŠI FURIANTI - 3x

Celkem

Celkem jsme se setkali se sto-
deseti jmény autorů, z nich
bylo šedesát pět českých a
slovenských.

včera došlo v divadle Krakonoš ke slavnostní události.

pani Marie Hejralová

byla vyznamenána titulem

Zasloužilý pracovník kultury

Vyznamenání obdržela z rukou zástupce NK ČSR s. Karla Lebedy a předsedy přípravného výboru národní přehlídky s. Jiřího Pičmana u příležitosti XX. ročníku NP VZDS za své mimořádné zásluhy o rozvoj socialistické kultury.

Slavnostní akt se konal těsně před začátkem večerního představení a tak jsem ihned po jeho skončení navštívila paní Marii v jejím království na půdičce Krakonoše. Předpokládala jsem, že ji zastihnu, jak třeba alespoň v této chvíli vychutnává slavnostní okamžik, který se málokterému ochotníku podaří zažít. Zastihla jsem ji však opět v plné pracovní pohotovosti. Sice nesmírně dojatou, ale zase připravenou reagovat na otázky svých mladých pomocníků: "Teta, je ta polévka ještě teplá? Teta, tohle si můžu vzít? Teta, kde je ten,? Teta,? Ochotnou vlídně odpovědět a zařídít. Pak prošla sezením posluchčů Kursu praktické režie, kde sklízela zasloužené gratulace a podělila se o první dojmy z dnešního velkého překvapení. Ano překvapení, poněvadž do poslední chvíle netušila, že delegace z Prahy přijela především za ní, aby jí vyznamenání mohlo být předáno právě zde ve Vysokém v prostředí, které tak miluje. O to víc si toho váží. A pak se rozpovídala:

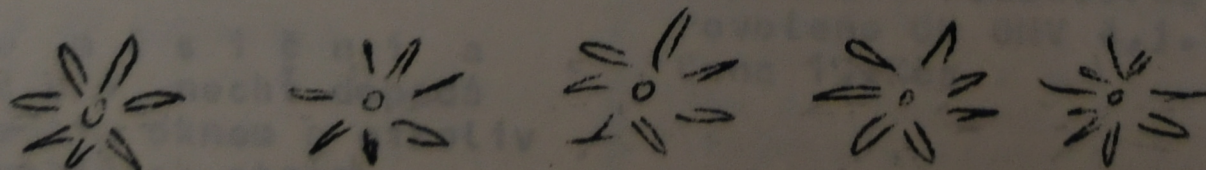
"Víte, já se za pracovníka v kultuře nepovažuji. Dělán to, k čemu mě moje veliká životní láska přivedla. Tedy - lásky mám dvě. Divadlo a svého manžela. Známe se již od mých 15 let a jsme spolu dosud. Divadlo jsem hrávala jako mladá v Roprahticích, ale ve Vysokém jsem se zamilovala a žiju tady s divadlem a svojí rodinou dodnes. Považuji to za velké štěstí, když člověk může tyto dvě velké lásky spojit a vydrží mu to po celý život."

Na dnešní slávu nebyla připravená, své osobní vyznamenání neočekávala, byla strašně překvapená. Asi prý měla pronést nějakou řeč, ale nebyla v ten moment schopná slova. Kdyby však mluvila, řekla by asi toto:

"Domnívám se, že minimálně půlka toho mého vyznamenání patří mému manželovi i celému souboru Krakonoš, bez nichž bych vlastně to všechno nemohla dělat a uplatnit se. Dvacátá národní přehlídka je důkazem naší mnohaleté práce. Nikdy jsme netoužili po tom, abychom se projevíli jako divadelní hvězdy, ale velice rádi a pokorně sloužíme lidem, kteří, tak jako my, považují české divadlo za nejkrásnější náplň svého života."

Pak se paní Hejralová vrátila ke svým každodenním přehlídkovým povinnostem a mezi tím přijímala další gratulace svých milých přátel.

Redakce Větrníku touto cestou paní Marii Hejralové blahopřeje k jejímu vlekému vyznamenání, přeje hodně zdraví a sil do osobního života i dalších ročníků národní přehlídky. Čini tak i za všechny, kteří si její práce váží a mají ji rádi.

vybrali jsme
pro vás

z Dívedelní příručky podrobných
návodů, pokynů a rad se, zvlášt-
ním zřetelen na ochotnictví
venkovské, Praha 1914

= Effekty =

R a c h o t ř í t í c í h o
s e d o m u, napodobuje se
takto: pořídíme asi 6-8 prké-
nek, jež na všech 4 koncích
provsráme, jimi protáhneme mo-
touzy, jež nad posledním orkn-
kem dohromady svážeme. Celek
vyhliží jako několik nad sebou
zavěšených houpaček. Zařízení
toto zavěsíme u stropu v záku-
lisi na kladku a v daný okamžik
pustíme, prkénka s rachotem na
sebe dopadnou a způsobí hluk.
Přístroj možno rychle opět vy-
táhnouti, spustiti a tak něko-
likráte za sebou rachot bořící-
ho se domu napodobiti.

R a c h o t o d j í ž d ě j í -
c í h o n e b p ř i j í ž d ě -
j í c í h o k o č á r u:
Zhotovíme si malý vozík o níz-
kých kolečkách /z rozřezaných
polínek/, okovaných plechem a
vozíkem tím, zatěžkaným kamením
jezdíme po drsné podlaze záku-
lisi. Několikrát prasknutí bi-
čem doplňuje ilusi odjíždějící-
ho nebo přijíždějícího kočáru.

D u s o t k o n í napodobuje
se velmi dobře, tleská-li se
do polštáře oběma dlaněmi. Má-li
se znázorniti d u s o t
k o ň s k ý c h k o p y t o
d l ž b u, navléknou se na
dlaně dřevěné misky nebo polo-
koule, z nouze též silné skořá-
pky ořechové, jimiž se střída-
vě o zeď tluče.

S v ě t l o m ě s í č n í a
s l u n e č n í nechť dopadá
vždy jen jedním oknem a nikoliv
ze dvou protějších stran.

Mimochodem řečeno, doporučuje se režim
sérům i ochotníkům, aby si zakládali
o b r á z k o v ý a r c h i v. Často
dostanete do rukou časopi. Nevadí, je-
li sešit z ročníku staršího nebo nověj-
šího. Vystříhněte pozorně obrázky,
zvláště ty, na nichž zobrazeny jsou kro-
je historické, zajímavé obyčeje mužů
i žen, zákoutí z paláců, zahrad i sel-
ských světnic a uložte je do desek.

Když se vám začnou obrázky hromadit,
roztrďte je /hlavičky k hlavičkám,
kroje ke krajům, krajinky a zákoutí
ke krajinkám/, abyste se v "archive"
vyznali. Dostanete-li pak úlohu, dejte
tomu šumaře Valentu v Tylově "Pali-
čově dceři", řekne si buď: A to bych
se měl naličiti jako lhotecký šumař
Brázda/znáte jej ze zkušenosti/, nebo:
a to se namaskuji jako je namalováno
na obrázku, jež jsem si uschoval ze
starého kalendáře.

Velmi rozšířen je nešvár, že předsta-
vitelky dámských úloh nevžívají se do
prostředí, v němž osoba, již harjí,
se pohybuje, a tak se setkáváme
na př. v cikánských táborech s
cikánkami, které by se hodily spíše
do maškarních věnečků, než do volné
přírody.

Hraje-li se v t r i k o t u, je na-
prosto nepřipustno, aby herec neb he-
rečka měli na nohou moderní
š n ě r o v a c í b o t k y neb
d o k o n c e p e r k a!
Trikot musí býti brán na tělo
ú p l n ě n a h ě, nesmí býti pod
ním spodní kalhoty nebo punčochy.
Z důvodů zdravotního třeba míti tri-
k vlastní, anebo čistě vypraná.
Je-li místnost, kde se hraje, špatně
vxtápěna, nutno vzíti trika dvě, aby
herec nenastydl.

Tenké nohy vyplní se v a t o n y,
jež dodá některá z firem pro tuto
službu zavedená.

Naprosto jest nepřipustno, aby ve
hrách historických účinkující nosili
s k ř i p e c na nose!

VĚTRNÍK, zpravodaj XX.NP VZDS
Vydává přípravný výbor NP VZDS
Odpovědná redaktorka A.Exnarová
Povoleno OK ONV č.j.11/89
Cena 1,-Kčs